

[Valdemar Thomsen.]

og urimeligt, hvis man gennem en rolig Udvikling vil naa frem til noget forstandigt. En rolig Udvikling vil nemlig ikke være mulig, hvis man, som der spores Tendenser til, vil søge gennemført en Politik, der bevidst gaar imod Arbejdernes Interesser, det kan man lige saa godt erkende først som sidst, og glædeligt er det ogsaa, trods det at saa mange endnu ikke forstaar det, at den rigtige Politik ikke kan være vendt mod Arbejderens økonomiske Interesser. Men lige saa givet er det, at der ikke i det lange Løb kan føres en Politik, der, som Tilfældet er nu, gaar imod det arbejdende Landbrugs Interesser, og det vilde for øvrigt ogsaa være eller er lige saa uklogt som utidssvarende, saa meget synes jeg, man maatte have lært.

En stor Misforstaaelse vil det være at gaa ud fra, som jeg sporer Tendens til i det ærede Medlem Hr. Hartvig Frischs Tale i Dag, at Landbrugets Trængselstider er forbi, fordi Priserne gennem en tilfældig Konjunkturbølge har været nogenlunde. Nej, saa simpelt er det nu ikke at hele de Saar, som 10 lange Underskudsaar har slaaet. Dagen og Vejen klares bedre, men om den haardt tiltrængte Konsolidering og Købekraft er der aldeles ikke Tale, ogsaa fordi desværre Udgifterne følger alt for godt med opad.

Men naturligvis, den Nyorientering, som vi fra de mange Sider erkender som nødvendig, den skal ikke alene befordres for at undgaa Uro og Usikkerhed — selv om det er saa alvorligt, at det maa tages i Betragtning —, nej, det afgørende maa være Hensynet til Retfærdighed og til, at øget Velstand i Befolkningens brede Lag er Forudsætningen for, at de rige tekniske Muligheder kan udnyttes, for at der kan blive en høj Levefod for Befolkningen i Almindelighed.

For mig er der ingen Tvivl om, at en Politik, som Vælgerne virkelig kan forstaa, og som tilsigter at gøre Ret og Skel, vil faa overvejende Tilslutning fra talstærke Kredse af danske Bønder. Om der end maaske hidtil, enten det nu er inden for Konserverative, Radikale eller inden for Venstre, er lagt Misforstaaelse for Dagen, tror jeg alligevel, at en stor Del inden for de forskellige Partier i Dag føler sig hjemløse i Politik. En saadan virkelig politisk Samling over en bred Front af Bønder, hvad enten de nu regner sig for Husmænd, Gaardmænd eller større Brugere, vil der under alle Omstændigheder blive haardt Brug for i Fremtidens politiske Arbejde.

En Samling af den Art er efter min Mening nødvendig af tre Grunde: For det første for at faa konstateret, om Arbejderne er modne til at gaa i Samarbejde paa et virkelig positivt Grundlag, for det andet for at finde en praktisk Form for et saadant Samarbejde, og for det tredje er det i alle Tilfælde nødvendigt, hvis Landbruget skal have noget som helst Haab om at faa den politiske Indflydelse, det har Krav paa, og som er afgørende for den enkelte Landmands og det enkelte Hjems Eksistens.

Fra forskellige Sider, ogsaa fra Landbo-repræsentanter, har man stillet sig overlegent afvisende over for Tanken om et politisk Samarbejde som det, der praktiseres i Sverige. En saadan Stilling tyder paa — det er sikkert ogsaa Forklaringen —, at man befinder sig godt under de nuværende politiske Forhold, hvor Bonden er sat fuldstændig ud af Spillet, og hvor Industrien og den anonyme Højfinans, repræsenteret af adskillige Rigsdagsmænd i de forskellige store Partier her paa Rigsdagen, for det første har de Fordele, som Landbruget narres for, og for det andet bliver begunstiget og vedvarende skal begunstiges.

Derigennem forhindrer man, at der kan findes en virkelig god Løsning for det arbejdende Folk og for Nationen som Helhed. Om det nu foregaar med eller mod deres Vilje i Regeringspartierne, som forstaar, at vi er inde paa et skæbnesvangert Skraaplan, er vanskeligt at afgøre, det kan kun konstateres, hvis der gennem en Nyorientering bliver Mulighed for at føre en Politik, der ikke har de mange fordærlige Svinkeærinder, de har nu. Men fuldkommen urimelig maa det under saadanne Forhold siges at være, naar Landmænd, der føler det samme og som i Virkeligheden, naar de er uden for partipolitisk Paavirkning, vil det samme, nemlig lige Ret med andre, slider hinanden op gennem Kiv og Splid, der er dikteret af uvedkommende Hensyn og Interesser. Med Tiden — alting tyder i den Retning — vil det sikkert gaa op for de fleste, at Hensynet til vore Erhverv og til Samfundets økonomiske og moralske Sundhed maa veje mere end Hensynet til gamle Fordomme og til Ideer, som Tiden er løbet fra, fordi Livet ikke gav dem Medhold.

Lad mig nu for en Ordens Skyld for at berolige Skumlere — for dem er der altid en Del af — sige, at jeg ikke nærer nogen som helst Illusion om at komme til at spille en Rolle i et Samarbejde som det, der har været Tale om her under Forhandlingerne, mellem Arbejder og Bonde, dertil er der, om jeg saa maa sige, for meget Blod mellem mig og en